

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 155/24

Luksemburgā, 2024. gada 2. oktobrī

Vispārējās tiesas spriedumi lietās T-797/22 | *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles* u.c./Padome, T-798/22 | *Ordre des avocats à la cour de Paris un Couturier/Padome* un T-828/22 | ACE/Padome

Ierobežojošie pasākumi, reaģējot uz karu Ukrainā: aizliegums sniegt juridisko konsultāciju pakalpojumus Krievijas valdībai un Krievijā iedibinātām vienībām ir pamatots

Vispārējā tiesa atkārtoti apstiprina, cik svarīgas ir ikvienas personas pamattiesības saņemt advokāta konsultāciju, lai īstenotu, novērstu vai paredzētu tiesvedību, un konstatē, ka apstrīdētais aizliegums neliek tās apšaubīt

2022. gadā, reaģējot uz pastiprinātu Krievijas agresiju pret Ukrainu, Eiropas Savienības Padome noteica virkni ierobežojošu pasākumu, kuru mērķis ir izdarīt spiedienu uz Krieviju, lai tā izbeigtu tās uzsākto agresijas karu. Noteikto pasākumu vidū ir aizliegums sniegt juridisko konsultāciju pakalpojumus¹.

Ievērojot dažus izņēmumus un atbrīvojumus, šie tiesību akti liedz ikvienai personai, kas var sniegt juridisko konsultāciju pakalpojumus (konkrēti Savienības teritorijā), sniegt šādus pakalpojumus Krievijas valdībai un juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kas iedibinātas Krievijā. Aizlieguma mērķis ir vēl vairāk pastiprināt spiedienu uz Krieviju.

Beļģijas advokātu kolēģijas – tostarp *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles*, Beļģijas advokāti, *Ordre des avocats à la cour de Paris* un viena no tās loceklēm, kā arī apvienība *Avocats Ensemble (ACE)* – vērsās Eiropas Savienības Vispārējā tiesā ar prasību atcelt šo aizliegumu. Viņi uzskata, ka šis aizliegums nav pamatots un ka ar to tiek pārkāptas pamattiesības, kas garantē piekļuvi advokāta juridiskajām konsultācijām, advokāta profesionālais noslēpums, advokātu neatkarības pienākums, tiesiskuma vērtības, kā arī samērīguma un tiesiskās drošības principi.

Vispārējā tiesa **noraida visas trīs prasības.**

Tā atgādina, ka **ikvienai personai ir Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas ietver tiesības uz advokāta konsultāciju un pārstāvību pastāvošā vai iespējamā strīdā. Vispārējā tiesa nospriež, ka strīdīgais aizliegums neliek apšaubīt šīs tiesības.**

Šajā ziņā tā precizē, ka vispārējs aizliegums sniegt juridisko konsultāciju pakalpojumus **Krievijas valdībai un juridiskām personām**, vienībām un struktūrām, **kas iedibinātas Krievijā**, neattiecas uz juridisko konsultāciju pakalpojumiem, kas sniegti **saistībā ar tiesas, administratīvo vai šķīrējtiesas procesu**. Tādēļ aizliegums ir piemērojams tikai tām juridiskajām konsultācijām, kurām nav **saiknes ar tiesvedību**. Vispārējā tiesa piebilst, ka it īpaši **fiziskām personām sniegtas juridiskās konsultācijas** neietilpst aizlieguma tvērumā.

Attiecībā uz atkāpēm² no aizlieguma Vispārējā tiesa uzskata, ka pašas par sevi tās **nerada iejaukšanos** advokāta

profesionālā noslēpuma aizsardzībā. Tomēr tā precizē, ka dalībvalstīm, nosakot atbrīvojuma procedūras īstenošanas kārtību, **jānodrošina** Pamattiesību hartas ievērošana.

Atgādinājusi, ka advokāta neatkarība ir nozīmīga, lai garantētu personu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību gadījumos, kad pastāv saikne ar tiesvedību, Vispārējā tiesa uzskata, ka attiecīgais aizliegums nav piemērojams advokāta sniegtajiem juridisko konsultāciju pakalpojumiem, kuriem ir saikne ar tiesvedību, un ka šis aizliegums **tādējādi neizraisa nekādu iejaukšanos** advokāta neatkarībā.

Vispārējā tiesa piebilst, ka advokāta pamatuzdevums ievērot un aizstāvēt tiesiskumu var tikt **pakļauts ierobežojumiem**. Proti, šim uzdevumam var noteikt **ierobežojumus, kas attaisnoti** ar Savienības izvirzītiem vispārējo interešu mērķiem, **ar nosacījumu**, ka ierobežojumi saistībā ar izvirzīto mērķi nav uzskatāmi par pārmērīgu un nepieņemamu iejaukšanos, kas aizskar advokātiem uzticētā uzdevuma būtību tiesiskā valstī.

Vispārējā tiesa uzskata, ka attiecīgajam aizliegumam, kā tas definēts izņēmuma un atbrīvojuma noteikumos, **ir vispārējo interešu mērķi, un tas neaizskar advokātu pamatuzdevuma būtību demokrātiskā sabiedrībā**.

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no šā nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Spriedumu ([T-797/22](#), [T-798/22](#) un [T-828/22](#)) pilnteksts un rezumējums (ja tāds ir) tiek publicēts *CURIA* tīmekļvietnē spriedumu pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Spriedumu pasludināšanas attēli pieejami « [Europe by Satellite](#) » ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Šo aizliegumu Padome ievieša ar [Regulu \(ES\) 2022/1904](#) (2022. gada 6. oktobris), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, [Regulu \(ES\) 2022/2474](#) (2022. gada 16. decembris), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014, un [Regulu \(ES\) 2023/427](#) (2023. gada 25. februāris), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014.

² Atbrīvojuma noteikumi, kas ļauj kompetentajām iestādēm atcelt aizliegumu konkrētās un skaidri noteiktās situācijās. Minētajām iestādēm ir rīcības brīvība attiecībā uz kārtību, kādā jāformulē, jāiesniedz un jāizskata lūgums piešķirt atbrīvojumu.